

โครงการศึกษาการอนุรักษ์ สืบสาน การนวดแผนไทย

วัดห้วยเกียง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

Study Project to preserve and continue traditional Thai massage
at Huai Kiang Temple. San Sai District, Chiang Mai Province

วรากรณ์ อรวินบูลย์ศิริ

Warakorn Orawiboonsiri

บทคัดย่อ

การทำโครงการครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภูมิปัญญาการนวดแผนไทยเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมการพัฒนาภูมิปัญญาของชุมชน เพื่อสืบสานองค์ความรู้ของชุมชนเรื่องการนวดไทยและเพื่อสร้างมูลค่าภูมิปัญญาสู่สังคมภายนอก กลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มนวดแผนไทยวัดห้วยเกียง หมอพื้นบ้าน ชาวบ้าน และผู้เข้ามารับการบริการนวดแผนไทย ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์ 2 รูปแบบ คือข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา และข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการดำเนินงานพบว่า 1) นักเรียนโรงเรียนสันทรายวิทยาคมเกิดทักษะการเรียนรู้และเข้าใจภูมิปัญญาการนวดแผนไทย ร่วมกันออกแบบพัฒนาผลงานจากภูมิปัญญาท้องถิ่น มีความตระหนัก และเกิดแนวความคิดการอนุรักษ์ทรัพยากรและภูมิปัญญาของชุมชน ในฐานะที่นักเรียนเป็นพลเมืองของชุมชนในยุคปัจจุบันและอนาคต และสามารถถ่ายทอดความรู้เรื่องภูมิปัญญาการนวดแผนไทยให้กับครอบครัวและคนรอบข้าง ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น สื่อออนไลน์เพจเยาวชนพลเมืองสันทรายวิทยาคม เพจการนวดแผนไทยวัดห้วยเกียง 2) ครูโรงเรียนสันทรายวิทยาคมเกิดทักษะการเรียนรู้และเข้าใจภูมิปัญญาการนวดแผนไทยผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น สื่อออนไลน์ เพจเยาวชนพลเมืองสันทรายวิทยาคม เพจการนวดแผนไทยวัดห้วยเกียง และชุมชนเยาวชนพลเมืองสันทรายวิทยาคม และสามารถนำนวัตกรรมมาปรับประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนความคิด พร้อมสร้างสรรค์นวัตกรรมสร้างเยาวชนพลเมืองให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียนและสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ 3) ชาวบ้านชุมชนวัดห้วยเกียงเกิดการรับรู้เรื่องราวภูมิปัญญาการนวดแผนไทยของชุมชน และ 4) กลุ่มนวดแผนไทยชุมชนวัดห้วยเกียงเป็นแหล่งเรียนรู้ในชุมชน เป็นที่ยอมรับ และมีการติดต่อมาใช้บริการการนวดแผนไทยมากขึ้น

คำสำคัญ: การนวดแผนไทย ชุมชนวัดห้วยเกียง ภูมิปัญญาท้องถิ่น

Abstract

The purpose of this project was to enhance students' understanding of traditional Thai massage wisdom, foster community participation in developing local knowledge, preserve the community's knowledge about Thai massage, and create value for this wisdom in the wider society. The sample group included members of the Thai massage community at Wat Huay Kiang, local herbal healers, villagers, and those receiving Thai massage services from the village in Nong Han Sub-district, San Sai District, Chiang Mai Province, totaling 5 participants. Data collection tools included interviews and surveys, with analysis conducted through both quantitative and qualitative methods: descriptive statistics for quantitative data and content analysis for qualitative data.

The findings revealed that 1) Students at Sansai Witthayakhom School developed skills in learning and understanding Thai massage wisdom, collaborating in the design and development of projects based on local knowledge. They became more aware of and had ideas for preserving community resources and wisdom, seeing themselves as active citizens of both the present and the future. They were also able to pass on their knowledge of Thai massage to their families and peered through various media, such as online platforms like the Youth Citizens of Sansai Witthayakhom Facebook page and the Thai Massage at Wat Huay Kiang page, 2) Teachers at Sansai Witthayakhom School gained knowledge of Thai massage wisdom through media such as online platforms and the school's youth citizen group, and applied innovations to teaching and learning processes, exchanging ideas and fostering creativity in creating youth citizens who benefit both students and society effectively, 3) The local villagers at Wat Huay Kiang gained awareness of the community's Thai massage wisdom, and 4) The Thai massage group at Wat Huay Kiang became a recognized community learning center, with an increase in inquiries and service usage.

Keywords: Thai massage, Wat Huay Kiang community, local wisdom

บทนำ

ภูมิปัญญาการนวดแผนไทยเป็นศาสตร์และศิลป์ในการรักษาสุขภาพของชนชาติไทย ซึ่งการนวดแผนไทยถือเป็นภูมิปัญญาอันล้ำค่าของคนไทยที่สั่งสมสืบทอดมาแต่โบราณ คนไทยเรียนรู้วิธีการช่วยเหลือกันเองเมื่อปวดเมื่อย เจ็บป่วย รู้จักการผ่อนคลายกล้ามเนื้อด้วยการบีบ นวด ยืดเหยียด ดัดดึงตนเอง หรือรู้ไว้ช่วยเหลือผู้อื่น การนวดนั้นเป็นศิลปะของการสัมผัสที่สร้างความรู้สึกรอบอุ่น ผ่อนคลายความเมื่อยล้า ทำให้รู้สึกสดชื่นทั้งร่างกายและจิตใจ การนวดแผนไทยจึงเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่มีพัฒนาการมาเป็นลำดับ ตลอดจนเป็นการช่วยเหลือเกื้อกูลที่อบอุ่นเริ่มจากคนในครอบครัวด้วยสัมผัสแห่งความรัก และความเอื้ออาทร ถ่ายทอดความรู้จากการสั่งสมประสบการณ์จากคนรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่ง จนกระทั่งมีหลักในการปฏิบัติและมีวิธีการที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว

ปัจจุบันความเจริญทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว ทำให้สังคมวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของคนในสังคมไทยเปลี่ยนไป ผลจากการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ก่อให้เกิดปัญหาในสังคมมากขึ้นทุกวัน ซึ่งเยาวชนในชุมชนขาดความสนใจในการสืบทอดภูมิปัญญาไทย ตลอดถึงขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีงามของบรรพบุรุษไว้ ซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่นนั้นควรถ่ายทอดความรู้ให้ตกทอดไปสู่ลูกหลาน ซึ่งเป็นอนาคตของชาติได้ศึกษาและเรียนรู้ต่อไป โรงเรียนสันทรายวิทยาคมได้ตระหนักเห็นความสำคัญในการสืบทอดภูมิปัญญาการนวดแผนไทย จึงจัดโครงการให้ความรู้สืบสานภูมิปัญญาไทยการนวดแผนไทยแก่นักเรียนในโรงเรียนโดยผ่านชุมนุมเยาวชนพลเมืองสันทรายวิทยาคม โดยมีครูแกนนำ และนักเรียนแกนนำเยาวชนพลเมืองสันทรายวิทยาคมได้ลงพื้นที่ในการสำรวจข้อมูล ตลอดจนลงมือปฏิบัติ ในชุมชนวัดห้วยเกียง เพื่อบูรณาการภูมิปัญญาตามขนบธรรมเนียมประเพณีไทยเอาไว้ให้ตกทอดไปสู่ลูกหลาน เพื่อให้นักเรียนใช้การนวดแผนไทยในการดูแล พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย เป็นสื่อสายใยสานรัก ความผูกพัน ในครอบครัว และเป็นการแสดงออกถึงความกตัญญูตวกวที่ ได้ตอบแทนพระคุณของ พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย ตลอดจนได้ใช้เป็นแนวทางการประกอบอาชีพต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภูมิปัญญาการนวดแผนไทย
2. เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมการพัฒนาภูมิปัญญาของชุมชน
3. เพื่อสืบสานองค์ความรู้ของชุมชนเรื่องการนวดไทย
4. เพื่อสร้างมูลค่าภูมิปัญญาสู่สังคมภายนอก

วิธีดำเนินการ

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ปัญหาการนวดแผนไทย การนวดเฉพาะตัว การนวดฝ่าเท้าและการกดจุดเฉพาะที่ภูมิปัญญาท้องถิ่น การนวดประคบสมุนไพร ได้แก่ การประคบตัว การประคบเฉพาะที่และการอบสมุนไพร

พื้นที่ในการสำรวจ : กลุ่มนวดแผนไทย วัดห้วยเกียง

ที่อยู่: หมู่ 3 ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ 50290

ผู้ให้ข้อมูล : พระครูสุธรรมมานุสิฐ เจ้าอาวาสวัดห้วยเกียง

หมอนวดแผนไทย วัดห้วยเกียง จำนวน 7 คน ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

ผู้รับบริการ จำนวน 5 คน

กลุ่มเป้าหมาย

1. นักเรียนแกนนำและเครือข่ายเยาวชนพลเมืองสันทรายวิทยาคม จำนวน 20 คน
2. นักเรียนโรงเรียนสันทรายวิทยาคมร้อยละ 80 จากนักเรียนทั้งโรงเรียน
3. ครูโรงเรียนสันทรายวิทยาคม

ขั้นตอนการดำเนินงาน

แกนนำเยาวชนพลเมืองสันทรายวิทยาคม ดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนที่มีความสนใจ และสมัครใจเข้าร่วม โครงการเยาวชนพลเมือง โดยมีกระบวนการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

1. ร่วมกันประชุม วางแผน และระดมความคิดในหัวข้อโครงการที่มีความสอดคล้องของบริบทระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน

2. เก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูล สื่อออนไลน์ และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น เอกสารทางวิชาการ บทความ ข้อมูลจากสื่อออนไลน์และหนังสือที่เกี่ยวข้อง รวมถึงแนวคิดและทฤษฎี เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษา

3. ลงพื้นที่ในชุมชนกลุ่มนวดแผนไทยวัดห้วยเกียง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสัมภาษณ์ ได้แก่ การนวดเฉพาะตัว นวดฝ่าเท้า กดจุดเฉพาะที่ การประคบตัว ประคบเฉพาะที่ และการอบสมุนไพร ในการเก็บข้อมูลในระหว่างการสัมภาษณ์จะมีการจดบันทึก การบันทึกเสียง และบันทึกภาพ (โดยขออนุญาตกลุ่มตัวอย่างก่อนดำเนินการ) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้วยการนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ มาตีความ วิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูล และการสร้างข้อสรุป

วิธีการเก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำโครงการครั้งนี้ ผู้ดำเนินโครงการใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูล ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์ จำนวน 1 ชุด
 - 1.1 ลงพื้นที่เพื่อสำรวจสถานที่นวดแผนไทยวัดห้วยเกียงและชุมชนวัดห้วยเกียง
 - 1.2 นัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์ล่วงหน้า
 - 1.3 ดำเนินการใช้แบบสัมภาษณ์ในกลุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการนวดแผนไทย
ภูมิปัญญาการนวดแผนไทย และการทาสมนไพรเพื่อนำมาใช้ในการนวด พร้อมบันทึก
ข้อมูล ภาพ และเสียงระหว่างการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ครบถ้วนและสมบูรณ์
2. แบบสอบถามสำหรับผู้เข้ารับบริการนวดแผนไทย จำนวน 7 ชุด
 - 2.1 ลงพื้นที่ตามจุดสถานที่นัดหมาย
 - 2.2 ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากผู้เข้ารับการใช้บริการนวดแผนไทย พร้อม
อธิบายการตอบแบบสอบถามให้กับผู้ตอบแบบสอบถาม
3. ดำเนินการบันทึกข้อมูล ภาพ และเสียงผู้ที่เข้ารับการใช้บริการนวดแผนไทยอย่างครบถ้วนตามลำดับ
ขั้นตอน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ต่อไป

กรอบแนวคิด

การดำเนินโครงการครั้งนี้ผู้ดำเนินงานใช้แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (กิตติภา
อันพิมพา, 2564) เป็นกรอบในการศึกษา ดังนี้

1. ความหมายของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน
มูลนิธิส่งเสริมสื่อเด็กและเยาวชน (2567) กล่าวว่า การเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (community based Learning) เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ใช้ชุมชนเป็นแหล่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามผลการเรียนรู้ ที่คาดหวัง
หรือเป็นกระบวนการเรียนการสอนในชุมชน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในองค์ความรู้ที่กำหนด จากชุมชนภายใต้
การมีส่วนร่วมของชุมชน
2. ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน
การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานมีส่วนสำคัญที่ทำให้การเรียนรู้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ประสบ
ความสำเร็จ ประกอบด้วย ชุมชนให้การส่งเสริม สนับสนุน และมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน ผู้เรียนลงพื้นที่ในชุมชนเพื่อ
เก็บข้อมูลด้วยตนเอง ฝึกการคิดและแก้ปัญหาจากสถานการณ์จริงที่พบในชุมชน และการยืดหยุ่นเวลา ในการ
จัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับกิจกรรมนอกห้องเรียน

3. ขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการเนื้อหาตามหลักสูตรให้เชื่อมโยงกับชุมชน โดยใช้การปฏิบัติงานเป็นฐานให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติงานจากสถานการณ์จริงในชุมชนภายใต้การมีส่วนร่วมระหว่างครู ผู้เรียน และชุมชน โดยมีขั้นตอนการดำเนิน 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาบริบทของชุมชนเป็นการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับประสบการณ์ของนักเรียน โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างความร่วมมือระหว่างบุคคลในชุมชนและบุคลากรในโรงเรียน ตระหนัก และมีส่วนในการจัดการศึกษาร่วมกัน จึงจำเป็นต้องมีกลไกในการกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือ

ขั้นตอนที่ 3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติจริง เป็นขั้นตอนที่ผู้ร่วมวิจัยนำหลักสูตรไปจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนให้มีความสนใจและทักษะในอาชีพที่ทุกคนได้เข้าร่วมกันสร้างขึ้น

ขั้นตอนที่ 4 การจัดโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ สาเหตุที่ต้องจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เนื่องมาจากกิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อเสริมความรู้และประสบการณ์ให้แก่นักเรียน

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง โดยเน้นการประเมินผลงานของนักเรียน และประเมินทักษะปฏิบัติในอัตราส่วนที่มากกว่าการประเมินความรู้ความเข้าใจ

ผลการดำเนินงาน

นักเรียน

เชิงปริมาณ

1) นักเรียนโรงเรียนสันทรายวิทยาคม ร้อยละ 80 ได้เรียนรู้ภูมิปัญญาการนวดแผนไทยของชุมชนใกล้โรงเรียนและร่วมกันออกแบบพัฒนาผลงานจากภูมิปัญญาท้องถิ่น

2) นักเรียนโรงเรียนสันทรายวิทยาคม ร้อยละ 80 ได้ร่วมกันอนุรักษ์ และสืบสานภูมิปัญญาการนวดแผนไทย

เชิงคุณภาพ

1) นักเรียนโรงเรียนสันทรายวิทยาคมเกิดทักษะการเรียนรู้และเข้าใจภูมิปัญญาการนวดแผนไทย และร่วมกันออกแบบพัฒนาผลงานจากภูมิปัญญาท้องถิ่น

2) นักเรียนแกนนำโรงเรียนสันทรายวิทยาคมมีความตระหนักและเกิดแนวความคิดอนุรักษ์ทรัพยากรและภูมิปัญญาของชุมชน ในฐานะที่นักเรียนเป็นพลเมืองของชุมชนในยุคปัจจุบันและอนาคตและสามารถถ่ายทอดความรู้เรื่องภูมิปัญญาการนวดแผนไทยให้กับครอบครัว และคนรอบข้าง ผ่านสื่อต่างๆ เช่น สื่อออนไลน์ เพจเยาวชนพลเมืองสันทรายวิทยาคม เพจการนวดแผนไทยวัดห้วยเกียง

ครู

เชิงปริมาณ

1) ครูโรงเรียนสันทรายวิทยาคม ร้อยละ 80 ได้เรียนรู้ภูมิปัญญาการนวดแผนไทยของชุมชนใกล้โรงเรียน

2) ครูโรงเรียนสันทรายวิทยาคมร้อยละ 80 มีนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ (วิจัย/สื่อการสอน/รูปแบบ/วิธีการ) และมีการเผยแพร่และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทั้งในและนอกสถานศึกษา

เชิงคุณภาพ

1) ครูโรงเรียนสันทรายวิทยาคมเกิดทักษะการเรียนรู้และเข้าใจภูมิปัญญาการนวดแผนไทยผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น สื่อออนไลน์ เพจเยาวชนพลเมืองสันทรายวิทยาคม เพจการนวดแผนไทยวัดห้วยเกียง และชุมชนเยาวชนพลเมืองสันทรายวิทยาคม

2) ครูโรงเรียนสันทรายวิทยาคมสามารถนำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนความคิด พร้อมสร้างสรรค์นวัตกรรมสร้างเยาวชนพลเมืองให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียนและสังคม อย่างมีประสิทธิภาพ

ชุมชน

เชิงปริมาณ

1) ชาวบ้านชุมชนวัดห้วยเกียง ร้อยละ 70 เข้าใจและรับรู้ถึงเรื่องราวภูมิปัญญาการนวดแผนไทยของชุมชน

2) การประชาสัมพันธ์ภูมิปัญญาการนวดแผนไทยของชุมชนวัดห้วยเกียง ร้อยละ 80 เป็นที่ยอมรับและสร้างมูลค่าภูมิปัญญาสู่สังคมภายนอกมากยิ่งขึ้น

เชิงคุณภาพ

1) ชาวบ้านชุมชนวัดห้วยเกียงเกิดการรับรู้เรื่องราวภูมิปัญญาการนวดแผนไทยของชุมชน

2) กลุ่มนวดแผนไทยชุมชนวัดห้วยเกียงเป็นแหล่งเรียนรู้ในชุมชน เป็นที่ยอมรับและมีการติดต่อเพื่อขอรับบริการการนวดแผนไทยมากขึ้น

สรุปผลการดำเนินงาน

1. นักเรียนโรงเรียนสันทรายวิทยาคม เกิดทักษะการเรียนรู้และเข้าใจภูมิปัญญาการนวดแผนไทย และร่วมกันออกแบบพัฒนาผลงานจากภูมิปัญญาท้องถิ่น

2. นักเรียนแกนนำโรงเรียนสันทรายวิทยาคม มีความตระหนักและเกิดแนวความคิดการอนุรักษ์ทรัพยากรและภูมิปัญญาของชุมชน ในฐานะที่นักเรียนเป็นพลเมืองของชุมชนในยุคปัจจุบันและอนาคต สามารถถ่ายทอดความรู้เรื่องภูมิปัญญาการนวดแผนไทยให้กับครอบครัว และคนรอบข้างผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น สื่อออนไลน์ เพจเยาวชนพลเมืองสันทรายวิทยาคม และเพจการนวดแผนไทยวัดห้วยเกียง

3. ครูโรงเรียนสันทรายวิทยาคม เกิดทักษะการเรียนรู้และเข้าใจภูมิปัญญาการนวดแผนไทยผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น สื่อออนไลน์ เพจเยาวชนพลเมืองสันทรายวิทยาคม เพจการนวดแผนไทยวัดห้วยเกียง และชุมชนเยาวชนพลเมืองสันทรายวิทยาคม

4. ครูโรงเรียนสันทรายวิทยาคมสามารถนำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนความคิด พร้อมสร้างสรรค์นวัตกรรมสร้างเยาวชนพลเมืองให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียนและสังคม อย่างมีประสิทธิภาพ

5. ชาวบ้านชุมชนวัดห้วยเกียง เกิดการรับรู้เรื่องราวภูมิปัญญาการนวดแผนไทยของชุมชน

6. กลุ่มนวดแผนไทยชุมชนวัดห้วยเกี๋ยง เป็นแหล่งเรียนรู้ในชุมชนและเป็นยอมรับและมีการติดต่อขอรับบริการการนวดแผนไทยมากขึ้น

อภิปรายผลการดำเนินงาน

1. นักเรียนโรงเรียนสันทรายวิทยาคม เกิดทักษะการเรียนรู้และเข้าใจภูมิปัญญาการนวดแผนไทย และร่วมกันออกแบบพัฒนาผลงานจากภูมิปัญญาท้องถิ่น มีความตระหนักและเกิดแนวคิดการอนุรักษ์ทรัพยากรและภูมิปัญญาของชุมชน ในฐานะที่นักเรียนเป็นพลเมืองของชุมชนในยุคปัจจุบันและอนาคตและสามารถถ่ายทอดความรู้เรื่องภูมิปัญญาการนวดแผนไทยให้กับครอบครัว และคนรอบข้างผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น สื่อออนไลน์ เพจเยาวชนพลเมืองสันทรายวิทยาคม เพจการนวดแผนไทยวัดห้วยเกี๋ยง

2. ครูโรงเรียนสันทรายวิทยาคม เกิดทักษะการเรียนรู้และเข้าใจภูมิปัญญาการนวดแผนไทยได้อย่างทั่วถึง ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น สื่อออนไลน์ เพจเยาวชนพลเมืองสันทรายวิทยาคม เพจการนวดแผนไทยวัดห้วยเกี๋ยง และชุมชนเยาวชนพลเมืองสันทรายวิทยาคม และสามารถนำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ บูรณาการ และแลกเปลี่ยนความคิด พร้อมสร้างสรรค์นวัตกรรมสร้างเยาวชนพลเมืองให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน และสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ชาวบ้านชุมชนวัดห้วยเกี๋ยงเกิดการรับรู้เรื่องราวภูมิปัญญาการนวดแผนไทยของชุมชน มีความรักและความหวงแหนภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเอง

4. กลุ่มนวดแผนไทยชุมชนวัดห้วยเกี๋ยงเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีชีวิตในชุมชนและเป็นยอมรับของคนทั่วไป ตลอดจนมีการติดต่อมาใช้บริการการนวดแผนไทยมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์

1. การสร้างความตระหนักรู้ของผู้นำชุมชนหรือแกนนำของชุมชนเป็นหัวใจสำคัญในการส่งเสริมให้ผู้นำชุมชนหรือแกนนำชุมชน เพื่อร่วมรักษาภูมิปัญญาให้เกิดการอนุรักษ์และสืบสานอย่างยั่งยืน
2. ชุมชนห้วยเกียงควมมีการประชาสัมพันธ์การนวดแผนไทยวัดห้วยเกียงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย เนื่องจากปัจจุบันเป็นที่รู้จักเฉพาะในชุมชนเท่านั้น

ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการดำเนินงาน

ชุมชนห้วยเกียงควมมีการจัดกิจกรรมของชุมชน เพื่อสร้างเวทีการแลกเปลี่ยนสู่การพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีคุณค่า

บรรณานุกรม

- กิตติภา อ้นพิมพ์. (2564). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เรื่อง ปัญหาชุมชนและสังคม ที่ส่งเสริมความสามารถในการคิดแก้ปัญหา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ). มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- มูลนิธิส่งเสริมสื่อเด็กและเยาวชน. (2567). แนวคิดการรู้เท่าทันสื่อสารสนเทศและดิจิทัลกับพลเมือง 3 แบบ. สืบค้นจาก <https://www.cclickthailand.com/>
- เทศบาลเมืองแม่โจ้. (2560). แผนส่งเสริมการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัด เชียงใหม่. สืบค้นจาก http://maejocity.go.th/img_update/download/1134_775_aaaaa001.pdf